

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

SUMARI

Músichs vells de la terra (continuació).—Joan Brudieu, per Felip Pedrell.—*Sobre Robert Schumann*, per F. Lliurat.—*L'Art en place et à sa place* (continuació), per V. d'Indy. Traducció d'E. Suñol.—*Congrés Internacional de Cant gregorià a Strasburg*.—*Orfeó Català: Festes y Concerts*.—*Catalunya*.—*Correspondencias: Bruxelles, París*.—*Notas bibliogràficas*.—*Novas*.—*Publicacions rebudas*.

BARCELONA

Redacció y Administració: Plassa de Sant Just, 4

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: *Barcelona:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 4 pessetas; pels no socis, 5 pessetas. — *Fòra:* Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 5 pessetas; pels no socis, 6 pessetas. — *Extranger:* Un any, 6 franchs

Se suscriu, además, en las principales Llibrerías y Magatzems de Música

Número solt, 50 CENTIMS

Pianos

Chassaigne Frères

Fortuny, 3 y 5, BARCELONA

PARIS 1900, MEDALLA D'OR

Pianos de qua y verticals a cordas creuhadas
y quadro de ferro estil Nort-Americà

Comptat * Plassos * Lloguers

OBRAS MUSICALS RELIGIOSAS

DEL

Reverent Mossèn Joan Fargas, Prebere

publicadas pera'l Sindicat musical DOTESIO

Y APROVADAS PER LA

Comissió censora de música sacra del bisbat de Barcelona

	Ptas.
Càntich popular al Sagrat Cor de Jesús	1'00
Coblas al Sagrat Cor de Jesús, a solo, duo y chor unissonal.	1'25
El alma arrepentida, càntich-pregaria als puríssims cors	1'25
Tantum ergo y Genitori, a duas veus iguals.	1'45
Ecce panis angelorum, a tres veus iguals.	1'75
Jesu dulcis memoria, a tres veus y chor	2'00
Te adoro, motet pera la Comunió, a solo, duo y chor	1'00
Tota pulchra es Maria, a tres veus, ab solos y chor	2'00
A la Reina de las flores, a tres veus, solo y duo	1'25
Llor á María, lleireta pera Maig, a tres veus	2'00
Gloria a Maria, càntich-pregaria a la Reina dels Angels, a tres veus, solos y chor	1'75
Cantem, cantem a Maria, pera'l mes de Maig, a solo, duo y chor unissonal.	1'25
Lload á vuestra Madre, pera Maig, a dos chors.	1'25
Bendita sea, a tres veus, solos y chor.	2'00
Trisagi a Maria, a tres veus y chor	1'25
Himne-pregaria a la Verge del Remey.	0'50

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALA

ANY II

JULIOL DE 1905

NÚM. 19

MUSICHES VELS DE LA TERRA

(CONTINUACIÓ)

JOAN BRUDIEU

ELS *Goigs*, el madrigal *Las sagetas que amor tira*, gran part de la composició titulada *Las Cañas*, especie de torneig descriptiu, com vareig dir abans, la cantata a la *Batalla de Lepanto*, y notoriament totas las composicions ab text musical en català, són pura y quintaessenciada materia folk-lòrica catalana, que ha produhit efecte sorprenent després de tants anys d'oblit. Al dir això, ¿qui no ha sentit el preciós madrigal *Las sagetas que amor tira*, popularisat per l'ORFEÓ CATALA, que'l fa figurar en gairebé tots els programes? ¿Qui desconeix avuy el nom d'En Brudieu, pronunciat per tothom pera tributarli una segona y esplendent fama?

* * *

Què'n sabem d'En Brudieu? Primerament lo que ell mateix nos diu en la *Epístola al Duque de Saboya*, impresa al comens de la bella col·lecció de Madrigals. Y després?

Las coratjoses y simpáticas declaracions del *montañés*, com ell mateix s'anomena, varen esperonar la meua tafaeria y vareig emprendre algunas investigacions en averiguament del genial músich que, encastellat en las montanyas, «le caía más de cerca la origen de la Música».

Segons se dedueix de las actas capitulars de la Catedral de la Seu d'Urgell, en els Capítols Pasquals del segle XVI se venia renovant cada any, d'ensà de temps immemorial, el càrrech y nomenament de *Mestre de Cant*, com se deya llavors, o de Capella, com l'anomenem ara. Aquesta costum, consuetudinaria a la Seu, era

la mateixa que regia a Roma abans de l'època de Palestrina. Abans del nomenament de Palestrina pera'l càrrech de mestre de la Capella Sixtina de Roma, els mestres s'elegian per temporadas, regularment anyals, turnant entre si'ls cantors pontificis, y per aquesta rahó es molt freqüent trobar en las actas dels *punctatori* de la Capella, y fins en las inscripcions d'alguns còdices musicals d'aquella època, mencions com la següent: *Magistro Cappella pro tempore*, etc. Aixís s'explica que abans de Palestrina fossin mestres de Capella *pro tempore* l' sevillà Cristòfol de Morales, el segovià Bartomeu Escobedo, l'ilergeta o lleydatà Antoni de Calasans, etc.

Que jo sàpiga, no havia aparegut fins ara a Espanya un magisteri de capella com el de la Seu d'Urgell, qual règimen de funcionament interior tingués tanta semblansa ab el de la Sixtina. Aixís s'explica que's trobin freqüentment en las actas de la Seu, aquestas o semblantas paraulas: *Item elegimos Maestro de canto à N.*, o senzillament *elegimos magister cantus eodem*.

Las esmentadas actas nos donan idea dels períodes en que vingué desempenyant el càrrech de *magister cantus* nostre *discretum* (això es, home enginyós, agut, intelligent) *Joannes Brudieu, Presbiter*, com se l'anomena en algun document.

Succehi a Joan Arqués en el desempeny del càrrech de *magister*, l'any 1540. En las actas d'aquest any se llegeix: *De item Magister cantus eodem Joan Brudieu: et fuit conclusum quod prebendarii non admitantur nisi cum fide juriosibus in novo ingressu et reperiantur in presente civitate habent illos admitere*. El llenguatge no es molt correcte, que diguem, gramaticalment parlant; però ja's deixa entendre lo que volgué expressar l'escriptuari.

En una altra acta del any 1543 se consinga

que, «essent la elecció de Mestre de cant en els Capítols Pasquals, després de varios parers fou elegit Mestre de cant, Mestre Joan Martí».

En 1545 se reelegí a Joan Brudieu.

En 1548 se llegeix textualment: «Fou conclòs pel Capítol donar al Mestre Joan Brudieu lo mestrat de cant acostumat *ad vitam bene servendo*. Y s'afegeix més endavant, en la mateixa acta: «*Liceat et posi (sic) dictum Capitulum super servitute si videbitur inquire (sic) judicem eligere debito modo procedere et declarare quotiens (sic)*»; y lo que segueix textualment en català: «Item li donem las quotidianes que guanye e que acostume a guanyar un criat de canonge» (?).

Brudieu fou reelegit periòdicament fins a 1576, en qual any passà a desempenyar igual càrrech de mestre de capella a la iglesia de Santa Maria del Mar, de Barcelona, fins a 1578, succehintlo en el magisteri de la Catedral d'Urgell el mestre Matheu Torres.

Interrompeix per un moment el relat pera consignar alguns datos. En els llibres de Santa Maria del Mar, de Barcelona, el primer mestre de Capella de que's fa esment es en Joan Narcís Leysa. Els mestres anteriors a n'en Leysa, anomenats mestres de chor o de cant, com en la Seu d'Urgell, foren nomenats per la Comunitat sense intervenció de la Obra. El mestre Leysa renuncià al càrrech en 26 de Maig de 1582, y consta que venia desempenyantlo alguns anys abans d'aquesta data. Se sab positivament que en la Metropolitana de Valencia succehi en el càrrech al llevanti y famós Ambrós de Cotes, autor de la celebrada *Missa de Plagis*, la qual penso publicar per esser obra de mèrit excepcional y la única fins ara coneguda de tant sabiàs compositor. Brudieu sembla que passà per *segona vegada*, en 1578, a la capella de la Seu, en qual cas es de creure que precediria a Leysa en el magisteri de Santa Maria del Mar. Bo es consignar que'ls noms dels *mestres de chor* de Santa Maria no comensan a consignarse en actas fins a primers del segle XVI. Se procedeix, de tots modos, d'una manera tant vaga, que no ha sigut possible averiguar el dato abans consignat; y referent a n'en Brudieu, encara menys s'han pogut trobar obras en l'arxiu musical de l'iglesia. En quant als que, ja més avansats els temps, són anomenats sempre y constantment «mestres de capella», títol que

substitueix l'antich de «mestres de chor o de cant», se consigna, y ab verdaderas prerrogativas, el nom del reverent Joseph Reig¹, de qual càrrech va pendre possessió en 1618. D'aquest mestre s'en conserva un cos d'obras, algunas deslligadas y soltas y altrás enquadernadas ab pergami. Se li deuen també dos llibres de faristol, en els quals devia fer copiar o devia copiarhi ell mateix una colecció d'obras del celebrat Joan Pau Pujol, son amich y contemporani, mestre de Capella de la Catedral de Barcelona y abans de la Seu de Saragossa, en qual arxiu se conservan algunas de las sevas obras. Els dos esmentats llibres contenen composicions de varis mestres, una del mestre Pere Fernández, segons sembla de Fernández de Castillejo, sevillà, el mestre dels mestres, com l'anomena en Francisco Guerrero, y mestre que fou d'En Cristòfol de Morales. Es possible que hi hagin altrás obras d'En Pere Fernández, aixís com d'En Joan Martí. Lo extrany es que solament a Valencia hagi aparegut fins ara alguna obra de Leysa, però cap a Barcelona. El mestre Pau Montserrat posà en notació moderna l'himne *Te lucis ante terminum*, que figura en dits llibres y's creu que pugui atribuirse al mestre Martí. Recordi'l lector que En Joan Martí fou elegit en 1543, *mestre de cant* de la Seu d'Urgell, y seguí essent reelegit en els anys 1544 y part del 1545. El meu bon amich D. Joseph Rafel Carreras, que'm comunicà tots aquests curiosos datos, podria ampliarlos coneixent com coneix tant a fons l'importantíssim arxiu de l'iglesia de Santa Maria del Mar.

Prosseguint l'examen d'actas de la Seu referents a Brudieu, se consigna en una del any 1573 lo que segueix: «I per quant per informació del Senyor Capiscol se ha entès que'l mestre de capella en Santa Maria del Mar, en Barcelona (Brudieu), tendria moltes ganes de tornar servir esta Iglesia, y aixís suplicava lo volguessen tornar a admetre: fou determinat se li escriga que lo Illustríssim Capítol serà content aixís, y que

1) En la Col·lecció de transcripcions d'autors catalans dels segles XVI y XVII, feta per en Francesch Pujol y premiada en el darrer Concurs de la «Festa de la Música Catalana», hi figura'l motet a vuyt veus y orga *Sancta Maria succurre miseris*, d'en Joseph Reig. També s'hi troban una *Missa Pro defunctis* a quatre veus, d'en Joannis Paulus Pujol, y'l motet a vuyt veus y orga *Surge illuminare*, del mateix autor.

per fer bona obra a mestre Torres, en la mateixa lletra li encarregan per part del Illustríssim Capítol que habentse ja despedit del dit partit de Santa Maria per venir assí, que el procure y fassi tota dilligensia de assentar-lo pera dit mestre Torres».

Acta de 1579. A petició del mestre Joan Brudieu, el Cabildo de la Seu s'encarrega de vestir y calsar als prebeners (infants de chor). Segueix essent elegit durant els anys successius fins el de 1583, en una de quals actas se llegeix: «Fortificada la Catedral ab los 52 arcabuzos que regalà al efecte el Comte de Miranda, se n'entregà un a Joan Brudieu pera defensa propia».

Acta de 14 d'Agost de 1588. Diu: «Atès que el mestre Brudieu, per sa vellesa, no era per regir lo ofici del maestrat de capella, la major part elegiren per dit càrrech a mestre Rafel Coloma¹, ab salari de 200 lliuras, de las quals es tingut de fer la despesa de 4 prebeners».

En 1589 se consigna que «no obstant sa vellesa, fou reelegit mestre Joan Brudieu ab 100 lliuras de salari».

Finalment, d'una de las actas de 1591 se'n dedueix que deuria morir el mateix any, perquè'l Cabildo convoca a concurs per medi d'edictes pera provehir la plassa de *mestre de cant*.

De tot lo expressat se'n treu que Brudieu, salvant las escapadas a Santa Maria del Mar, regí'l magisteri de capella de la Catedral d'Urgell aprop de cinquanta anys.

Fou un benemèrit de l'art català.

FELIP PEDRELL

(Seguirà)

SOBRE ROBERT SCHUMANN²

ABANS de comensar la sessioneta que dedico, ab molt gust, a la secció choral y demés socis de l'ORFEÓ CATALÀ, crech que no serà per demés que

1) Es molt probable que siguin del susdit Rafel Coloma las composicions a quatre veus *Surrexit pastor bonus* y *Dum sacrum mysterium*, transcritas també per en Francesch Pujol, d'un manuscrit del segle XVII, en el qual portan com a nom d'autor R. Coloma.

2) Treball llegit en la sessió de piano que son autor dedicà al ORFEÓ CATALÀ en la vetlla del 6 de Maig prop-passat.

parlem un xich del gran artista a qui anem a dedicar aquesta vetllada.

Tots els que'm fan l'honor d'escoltarme coneixen, sens dubte, alguna pàgina seva; tots saben, també, el gran lloch que ocupa en l'història de la música; ningú ignora que de tots els romàntichs que escrigueren pera'l piano, Schumann fou, potser, el que més lluytà, per medi de la paraula y del exemple, contra la rutina y contra'l mal gust del seu temps; tothom coneix, n'estich segur, quelcom de sa biografia; no es, donchs, pas, ni un estudi biogràfic ni bibliogràfic lo que vaig a oferir als que m'escoltan: es una modesta y amigable conversa sobre Schumann, en la que procuraré explicar y defensar lo que molts han qualificat de *defectes schumannians*. Parlaré, també, pera comensar, d'algun músich dels que més ayma Schumann; y, estudiantlos abells, farem potser ressortir algunas de las qualitats del gran artista que'ns ocupa.

Es difícil parlar de Schumann sense pensar en Mendelssohn. Per dos motius: per tractarse, en primer lloch, d'un dels seus contemporanis més populars, y per ser, al mateix temps, un dels músichs que més admirava. Y no es inútil fer observar que l'admiració que'l mestre de Zwickau sentí per l'autor de las *Romansas sense paraulas* fou tant gran y tant irresistible, que fins en alguna de las sevas pàgines s'hi nota l'influència d'aquest. Pera no citar sinó composicions de piano, y de las que executarem avuy, faré observar la gran analogia que hi ha, per exemple, entre l'*Adieu* d'aquest deliciós pœmet intitulat *Dins del bosch*, ab l'estil de certas pàgines de Mendelssohn.

Las obras de Schumann que recordan l'estil de Mendelssohn són sempre ben hermosas, ningú pot negarho; però, a dir la veritat, són potser inferiors a las que escrivia quan no pensava en ningú y escoltava tant sols la seva inspiració. Allavoras, qui no ho sab?, escrivia pàgines tant extraordinàriament deliciosas, que no es necessari ser profeta pera afirmar que no desapareixeràn ni envelliràn may... ben al revés, precisament, de lo que ha passat a moltas melodias mendelssohnianas, malgrat tota la seva elegancia y delicadesa.

Sí, es curiós observarho: són moltes las obras de Mendelssohn en las que ja s'hi notan algunas arrugas. En cambi, las pàgines realment superiors de Schumann, totas aquellas en que s'hi descobreix ben clarament la personalitat d'aquest artista, encara no han perdut, tot y sent de la mateixa època, encara semblan noves. Y es, potser, perquè, ab tot y estar impregnadas d'aquell esperit que regnava en el moment en que foren creadas, són més *motivadas* que las d'en Mendelssohn: con-

tenen més veritat, expressen quelcom més que totes elles. En altres termes: si analisem l'impressió que desperten en nosaltres moltes de las *Romansas sense paraulas*, de Mendelssohn, — y cito aquestes obres per ser lo més conegut d'aquest autor, — descobrirem fàcilment que aquesta impressió es bastant anàloga a la que experimentan, sens dubte, alguns aficionats, al sentir certes arias italianas o italianisades. Y es que las *Romansas sense paraulas*, de Mendelssohn, són fillas de l'aria; representan, quasi, un mateix genre musical; són arias sense paraulas, com el seu titol ho indica. Són més ben fetas y fins més expressives que moltes germanas sevas; emperò, per ben fetas que siguin, no són may sinó... *Romansas*, es a dir, pessas que'ns impressionan per medi d'una melodia agradable. Y, al escriurelas, no hi ha dubte que'l seu autor no s'ha proposat ni ha pogut proposar-se altra cosa que crear melodias hermosas, bellament armonisadas.

La majoria de pàgines de Schumann són, al contrari, quasi sempre, verdaderas exteriorisacions musicals d'un estat d'ànim, d'una visió, d'una impressió, d'un somni o d'un capritxo del seu autor. Són, donchs, ho repeteixo, més *motivadas* que las de Mendelssohn. Per això no han envellit tant. Y es natural. Els grans moviments de l'ànima són sempre'ls mateixos: lo que canvia tant solament, y ab extraordinaria rapidesa, es la Forma artística.

¿Què més natural, per consegüent, que mentres en certes pàgines de Mendelssohn ja s'hi descobreix alguna arruga, — las de la vellesa, — las de Schumann conservin encara'ls colors de la joventut?

Tots els que han estudiat l'obra de Schumann estan d'acort en afirmar que lo que feya millor es lo que'n Riemann en diu, ab molta justesa, *miniaturas*. Afegeixen també que quan escrivia obras de certa importància (sonatas, simfonias, etc.) no estava tant encertat, puig li faltava... lo que posseïa perfectament Beethoven y fins el mateix Mendelssohn, això es, la ciencia d'establir un plan sòlit y d'omplir-lo ab trassa.

En Saint-Saëns escriu, sobre'l particular (llegeixis *Mélo die et Harmonie*): «Especie d'Alfred de Musset musical, Schumann es l'home de las cosas exquisidas: sab ser gran dins dels genres petits». Y afegeix: «Incapàs d'escriure l'*Elie*, ha completament vensut a n'en Mendelssohn escrivint *Lieder* o música pera piano. Pera'l qui coneix las *Escenas d'infants*, *Dins del bosc* o *Kreisleriana*, las cèlebres *Romansas sense paraulas* no són sinó ombras». Y això es ben veritat.

Malgrat de que Schumann, com ja hem dit, feya millor las obretas que las obrassas, no hem de

creure, per això, que sempre que volia escriure quelcom de grans dimensions li sortís desigual y incoherent (que es, precisament, lo que molts sostenen), puig s'ha de confessar que la *Sonata en sol menor*, per exemple, es una obrassa ben clara y ben sòlidament escrita. Recordarem, sobre'l particular, que en Saint-Saëns escriu en el seu llibre ja citat que'l *Manfred se sosté d'un cap a l'altre*. Y fins el mateix Fétis, tot y sent dels que més han cregut que Schumann era incapàs d'escriure obras de certa importància, al parlar de las qualitats del molt conegut *Quintet* pera piano, dos violins, viola y violoncel, se veu obligat a confessar que'l seu plan es ben regular y que està molt clarament desenrollat.

Enfront d'aquests exemples, y en lloch d'afirmar, com l'immensa majoria, que Schumann era incapàs d'escriure una *Sonata*, un *Concert* o una *Sinfonia* ab aquell ordre y aquella claretat que generalment s'exigeixen, ¿no podem creure, al contrari, que es, potser, perquè no volia?

Expliquemnos.

Schumann gosava esbojarradament deixant vagabondejar la seva fantasia. L'hi agradava musicalisar tot lo que en un moment donat passava pel seu cor o per la seva imaginació. Totes las sevas impressions, tot lo que sentia o somniava, tot, tot se tornava música. Y, per ell, el compondre no era un passatemp, no: era una necessitat... y fins potser un vici, si voleu.

Aixís com molts (avuy ja no crech que ho fassin gaires) tenian abans la costum d'escriure en un diari íntim tot lo que la llur ànima experimentava, aixís, donchs, també, es fàcil endevinarho, acostumava Schumann a musicalisarho tot, fins las sevas intimitats. Tothom coneix, suposo, aquelles frases, bastant citadas, que escrivia un dia a n'en Dorn: «La meua música conté, ab tota seguretat, quelcom sortit de las lluytas que m'ha costat la Clara; el *Concert*, las *Dansas de David*, la *Sonata en sol menor*, *Kreisleriana* y las *Noveletas*, tot es degut a n'ella».

¿El seu famós desordre no podria ser, donchs, degut, no a la seva falta de coneixements tècnics, sinó a la irresistible necessitat que sentia de ser sincer?

La majoria d'obras sevas, aixís las petites, las aquarelas, si se'm permet aquesta expressió (*Escenas d'infants*, *Fullas d'album*, etc.), com els seus grans freschs (*Carnaval*, *Humorada*, etc.), a mi'm fan sempre l'efecte d'una serie d'impressions (m'agradaria poder dir clixés), que com vistas cinematogràfiques passen per davant dels meus ulls. Y

m'agrada gosar d'elles tal com Schumann me las presenta, sense obeir a cap plan determinat, sense ordre, tal com foren sentidas, y després escrites. Y, llegintlas, no puch menys de pensar moltes vegades que, en veritat, l'ordre aquí no hi té res que veure. Es més: si fossin treballadas, es a dir, ordenadas, la qualitat principal que's desprèn d'elles, aquella sinceritat de que estan tant impregnadas, desapareixeria.

Y es també fàcil endevinarho. Un cop escrites algunas pàgines, li agradava reunirles tal com havian sortit, y publicarlas l'una al costat de l'altra. Així foren creadas, molt probablement, la majoria d'obras pera piano. Y ja's comprèn: al dissecar aytals obras, — en lloch d'escoltarlas ab bona fe y olvidant tot perjudici, — els crítics *curts de vista*, tots aquells homenassos tant grans, tant frets y quals caparrons han sigut, són y seràn sempre tant plens de motllos... creats pels altres, al veure tot aquell bé de Déu d'obras curiosas, originals, però presentadas sense cap respecte envers certas tradicions, com era natural, varen cridar desseguida: «Aquí no hi ha ordre, això es incoherent!» Una cosa tant solament no varen veure, y es que, en mitg de lo que ells en deyan desordre, y en mitg de la tant bescantada incoherència, hi havia originalitat, espontaneïtat... y fins bellesa.

Ho repeteixo: pera mi, el desordre y la incoherència de Schumann — o lo que aixís se califica generalment — no són sempre deguts a la seva impotència, no: són fills del seu credo artístich especial y de la seva manera de ser y de sentir.

Molts dels que s'han ocupat de Schumann creuen també que'ls seus coneixements tècnichs eran insuficients. Aquesta era la causa, segons en Fétis y molts d'altres, de que no sapigués escriure obras de certas dimensions.

Jo no sé què pensar sobre'l particular. Lo cert es que quan estudiava l'harmonia ab en Doru, que fou el seu primer mestre, era molt descuidat. El cap ple d'idees, y probablement de molt diversa naturalesa, perquè al mateix temps que estudiava la música treballava també'l dret (bé es veritat que de molt mala gana), de caràcter independent y poch aficionat a subjectarse a cap estudi musical seriós, es molt probable que en aquell moment de la seva existencia més li agradava saborejar alguna obreta d'en Joan Pau Richter (a las poesias d'aquest escriptor són degudas, segons sembla, a més de l'influència de Clara, *Arabesque*, *Blumenstück*, etc.), algun conte d'Hoffmann, als que era molt aficionat (són las obras d'aquest autor las que varen inspirar a Schumann las ben conegudas *Fantasias*, *Kreisle-*

riana, etc.), o algunas pàgines de Goethe o de lord Byron, que armonisar algun baix... De totas maneres, y encara que no més hagués treballat tot sol, quelcom devia saber al fer las *Variacions sobre Abegg*, que, com tothom sab, foren escrites abans d'haver estudiat seriament l'harmonia. Per altra part, es precis no olvidar que'l temps perdut (encara que no del tot) durant el primer període dels seus estudis musicals, l'aprofità més tard fent estudis bastant més seriosos. Sigui lo que sigui, jo crech que lo que ha contribuït molt probablement a que's propagués aquesta especie de *convicció tota feta* que ara'ns ocupa, y que la majoria de crítics acceptan y fan córrer, ha sigut, no hi ha cap dubte, lo que's podria calificar de *descuits* de Schumann.

Que l'autor del *Manfred* fos o no fos un gran armonista y un gran contrapuntista, es una cosa sobre la qual tothom pot pensar lo que millor li sembli. Però lo que es certíssim es que era un xich descuidat. Y dich això perquè'm sembla impossible que un home de tant bon gust com ell hagi sigut capàs de deixar, conscient o inconscientment, al costat de frases deliciosas y d'harmonias de lo més felís y natural que's pugui somniar, *laquetas* imperdonables. Vegis, per exemple, l'*Aucell profeta*, de la seva obra *Dins del bosc*. Aquestas dugas pàgines són exquisidas, ningú es capàs de negarho, y, no obstant, per poch gust musical que's tingui, al arribar al quart compàs de lo que'n podriam dir la *profecia de l'aucell*, la frase tant felisment y tant hermosament comensada, cau de sobte d'una manera que, si no's tractés de Schumann, quasi podriam calificar de... lamentable. Ademés, l'armonisació d'aquest compàs es bastant desagradable. Tant es aixís, que estich segur que si's toqués tal com està escrit, la majoria d'aficionats afirmarian, ab la major convicció, que l'executant s'ha equivocat. D'exemples com aquest s'en podrian citar d'altres.

Sí, es evident que aquests descuits li han fet mal. ¡Y qui sab si a n'els ulls de molts crítics han sigut causa de que s'arribessin a creure que realment no'n sabia tant com molts d'altres!

Pera acabar: que En Schumann en sabés molt o no'n sabés prou, que fes molt més bé las obras petites, las *miniaturas*, que las sonatas o simfonias, tot això són cosas relativament poch interessantas. Lo essencial y verament important (y que cap Aristarch modern pot negarho) es que en l'història de la Música representa y representarà sempre una de las figuras més simpàticas, més originals y més deliciosament... desequilibradas que hagin jamay existit.

Y ara, després d'haver dedicat algunes paraules al gran músich a qui anem a consagrar aquesta vetllada, executemne algunes pàgines.

F. LLIURAT

L'ART EN PLACE ET A SA PLACE

PER

VICENS D'INDY

De «La Tribune de Saint Gervais»

V

LA MÚSICA D'IGLESIA TÉ DE RESPECTAR

EL TEXT LITÚRGICH

Hi ha varies maneres d'atentar musicalment contra un text: se'l pot tallar, alterar y ridiculitzar.

1.er Se talla'l text quan se suprimeixen una o varies paraules pera afavorir el tom de la frase musical.

Es sabut que la Iglesia ha pesat cuidadosament totas las paraules de las oracions que'ns ensenya y ens prescriu, y que, per consegüent, ningú pot considerar-se ab dret de practicar en aquestas oracions el sistema de *talladas* tant acostumat entre'ls directors de teatres, perquè cada paraula representa y té de representar alguna cosa. Es, donchs, evident que'ls texts tallats, encara que vagin adornats ab música genial, tenen de ser desapietadament desterrats de la iglesia.

Però no passa aixís, desgraciadament, y no vull citar més prova que la de la massa cèlebre *Ave Maria* de Gounod, en la que s'han suprimit pura y senzillament dugues paraules ben essencials de la oració popular, las paraules *Mater Dei*, en rahó del efecte vocal, perquè «la vocal *i*—segons diuen, sense riure, certs professors de cant—té de ser preferida pera la emissió de la veu a la vocal *e*». Per lo qual se troba en la pessa musical predita *Sancta Maria, sancta Maria, Maria, ora pro nobis*, etcètera, però de *Mater Dei* no n'hi ha ni rastre... Respecto massa el talent y la bona fe del autor de *Sapho* y de *Mireille* pera recriminarlo per aquesta irreverència contra'l text sagrat; no puch suposar que siga ell qui hagi aplicat tant estrafalariament las paraules de la salutació angèlica a una *Meditació* ja ben extravagant, donadas las harmonias de Bach que li serveixen de tema; vull creure que qui'n té la culpa es l'editor; però, sigui com vulgui, el fet existeix, y aquesta pessa, com totas aquelles en que'l músich se permet respecte al text el dret de la *tallada*, me sembla que tenen de ser proscrias de las nostras ceremonias religioses.

2.º El text es *alterat* quan, per efecte d'una accentuació o d'una expressió falsa, el sentit de las paraules arriba desnaturalisat al oyent, y fins resulta d'impossible intelligencia.

Del primer cas d'alteració del text, per efecte de falsa accentuació, n'hi ha una infinitat d'exemples.

En una època en la que'ls compositors francesos tractan ab tanta indiferencia las tradicions dels seus passats, ja que ni tant sols saben accentuar llur propia llengua, no es extrany que las oracions llatinas no's trobin més ben tractadas que'ls versos (!) de Scribe y de Melesville.

A horas d'ara ni a l'Opera mateixa s'admetrian geroglífichs meyerbeeristas com

Il est
Soulé
Zarceaux du temps pleut magnifi-
-i- queue;
Un rat
Mauton
Jour vert!

(Robert el Diable)

ni bromas auberianas com

J'ai
Teu—tes fils
Laisan
Silence!

(La Muda de Portici)

però no's considera que sigui falta'l cometre en llatí incongruencies com aquestas. «Què hi fa?—diuen els mestres de capella.—Això no té cap importancia: si s'ha de cantar a l'iglesia!»

El segon cas d'alteració del text per falsa expressió es més freqüent de lo que sembla. Al perpetrar la frase musical, els autors, fins els més ben intencionats, no s'adonan sovint de que donan una importancia massa gran a certas paraules, y que, al arrodonir períodes cantants, ho fan ab gran detriment de la comprensió de las paraules.

Citaré, com exemple de falsa expressió, en l'*Ave Maria* de Gounod (ja mentada), tota la frase final, que, apart son estil eminentment teatral, ofereix una successió d'anomalias de las més estrafalarias desde'l punt de vista de la expressió.

A què ve aquella nota alta (delícia del cantant o de la cantanta) sobre la paraula *hora*? *Hora* es una paraula important ab la condició, no obstant, de que estigui en oposició ab la paraula *nunc*, y, sobre tot, de que estigui íntimament lligada ab las paraules *mortis nostræ*, que són las que únicament la explican.

Donchs, per lo contrari, en la adaptació de que's tracta, tot just se para esment, de passada, en la paraula *nunc*, mentres que *in hora*, repetit dugues vegadas abans de que quedi determinat son sentit per *mortis nostræ*, pren, per efecte de la expressió vocal, una importancia exagerada; y, pera acabarho

d'arreglar, la conclusió explicativa *mortis nostræ*, esperada massa temps, *no queda arrodonida musicalment*, sinó que s'encadena per medi d'una cadensa ab la paraula *Amen*, ben extranyada de trobarse així formant part integrant de la frase anterior.

Podria exposar altres cent exemples; he triat aquest, molt conegut, pera servir de tipo.

3.er El text se *ridiculisa* quan se repeteixen las paraulas sense solta.

No vull passar per purità intransigent ni adversari absolut de la repetició de las paraulas; però vull establir lo següent: quan, per rahó de la construcció musical, el compositor creu que ha de repetir las paraulas, es indispensable que això's faci ab gust y inteligencia, vull dir que la represa o repetició de las paraulas tingui un *sentit complet* y s'emplei com una insistencia, com un reforçament musical de la idea ja expressada. Es així al menys com han entès aquest sistema, gairebé ab molt raras excepcions, els mestres del cant d'iglesia.

Se'm dirà que las arias llargas de Bach estàn compostas no més que sobre dos o quatre versos; però he de respondre—y ja ho he fet constar al comensament d'aquests articles—que las cantatas y las missas de Bach, que són una música admirable de concert, no són pas música d'iglesia propiament dita; y he d'afegir que, entre las obras d'aquest mestre del sentiment, costarà molt de trobarne una en que la repetició, potser excessiva, del text, resulti ridícula o inintel·ligible, y que més aviat serveix sovint aquesta repetició com a ressort de l'expressió, que troba en tal repetició nova forsa; però repetir, al córrer de la frase, paraulas que no tenen cap importancia si se senten solas, com *propter* o *suscipe*; y rebregar indefinidament un *Amen* (Berlioz havia ja flagellat aquest capritxo de son mestre Cherubini); y repetir, fins a quedar sense veu,

in gloria
Dei Patris, Dei Patris, Dei Patris,
Patris,
Patris,

de tal modo que més sembla que un assisteixi a una representació d'Offenbach que a un ofici religiós; tot això es lo que s'hauria verament de privar com una falta manifesta de respecte al text sagrat.

Per tant, es condició essencial que'ls compositors de música moderna destinada a la iglesia se preocupin abans de tot: 1.er de la integritat absoluta del text sobre que's compongui; 2.ª de la justesa y de la claretat dels accents tònicis y expressius; 3.er de que la repetició de las paraulas (si hi ha necessitat de repetir las) ofereixi sempre un sentit complet y ben determinat.

En el meu darrer article me veuré obligat a entrar, al tractar de la *expressió orant*, en algunas consideracions tècniques més especialment musicals, a fi de respondre a la pregunta del amable corresponent que ha motivat el que sortís a la llum aquest llarch — potser massa llarch — treball.

Traducció d'E. SUÑOL

(Acabarà)

Congrés Internacional de Cant gregorià

A STRASBURG

ELS nostres llegidors coneixen ja'ls preliminars d'aquest Congrés, que deu celebrarse'ls dias 16, 17, 18 y 19 d'Agost vinent a la capital de l'Alsacia, sots la direcció del Dr. Wagner, de Friburg, y'l patronatge de monsenyor Fritzen, bisbe de Strasburg.

Avuy, que l'organissació d'aquest acte, que promet ésser verament transcendental pera la restauració del cant litúrgich, se troba ja del tot llesta, com els nostres llegidors podran veure pel *Reglament* y *Ordre del dia* que més avall se detallen, hem de fer una crida especial a tots aquells que per estat o per gust s'interessan per la música religiosa. En primer lloch, als sacerdots, als mestres de capella, als organistas, als directores d'escolanias, a tots aquells, sacerdots o laics, aficionats, compositors y executants que estiman l'esplendor de la casa de Déu. Que hi vagin en gran nombre, y que sa presencia dongui a n'aquest Congrés el caràcter d'una manifestació grandiosa.

Pugui així Pius X veure a tots aquells que tenen entre sas mans una part del pervindre del cant sagrat, rivalisar ardorosos en l'acceptació y execució de sas instruccions y no deixarse abatre per cap contrarietat quan se tracta de l'edificació dels fidels, de la bellesa de l'Iglesia y de la gloria del Totpoderós.

REGLAMENT DEL CONGRÉS

Las sessions serán públicas las unas, y privadas las otras.

Al costat de la exposició de punts científichs y teòrichs, tindran lloch execucions de música *gregoriana*: aquest será'l costat pràctic, ja que l'objecte que's persegueix es conduir a una inteligencia que portará l'uniformitat en la execució y l'acompanyament del cant gregorià.

Tots els dias, de 9 a 10 y mitja, sessions públi-

cas en el gran Seminari, immediat a la Catedral. Podran assistirhi tots els portadors de carnet d'entrada. No s'admet cap classes de discussió ni controversia.

Tots els dies, de 10 y mitja a 12, sessions privades en el gran Seminari. A n'aquestes sessions hi són admesos solament els portadors de carnets de membre del Congrés. Tota opinió relativa als punts tractats en sessions públiques, pot serhi lliurement emesa y discutida. No obstant, a fi de limitar el camp de la discussió, no's tractaran més que'ls punts que entrin en el domini purament pràctic de la execució.

Tot membre del Congrés que desitgi exposar la seva opinió o tractar un punt de la seva elecció, deurà informar-ne abans del 1.er d'Agost al doctor Wagner, director de l'Academia Gregoriana de Friburg (Suïssa), indicantli en un breu resum las grans linias del assumpto que's proposi tractar.

Cada dia, de 3 a 4, en el gran Seminari, execució de cant pla tradicional.

També's trobaran exposadas en el mateix local, per la casa F. X. Le Roux, de Strasburg, todas las publicacions litúrgicas de cant editadas per las diferentes casas.

Cada día del Congrés s'executarà una gran missa pontifical a cant gregorià en la Catedral.

Dos grans concerts religiosos tindran lloch en la Catedral. El programa serà compost exclusivament de pessas d'orga clàssicas sobre temas de cant pla y fragments de cant pla tradicional de tot genre.

Cada membre del Congrés rebrà, ab son «Carnet de membre», un plech especial contenint els cants executats en els concerts de la Catedral.

El preu d'un carnet de membre del Congrés es de 5 *marchs*, y dona dret a todas las sessions públiques o privades, y además a las execucions del gran Seminari y als concerts de la Catedral durant els quatre dias. El preu d'un carnet per un sol dia serà de 2 *marchs*.

El Comitè local s'encarrega de trobar allotjament als congressistas que ho desitgin.

Totas las comunicacions o demandas d'instruccions deurán dirigir-se a M. Jos. Victori, mestre de capella de la Catedral, carrer Kalbsgasse, 5, Strasburg.

Pera las personas de bona voluntat que vulguin contribuir ab quota de 20 *marchs* se'ls reserva'l títol de «protectors». Tots els noms dels protectors y adherents serán publicats en la *Ressenyà* oficial del Congrés.

Llenguas oficials: llatí, francès y alemany. No obstant, serán admesas todas las demás llenguas.

ORDRE DEL DIA

Dimecres, 16 d'Agost.

A las 8 del vespre: Recepció dels membres del Congrés en la sala «Zum Ritter», plassa Sant Esteve, 17.

Dijous, 17 d'Agost.

A las 8: Missa pontifical a la Catedral. Missa *Probsti*. Kyrie *Cunctipotens*.

A las 9: Primera sessió pública.

A las 10 y mitja: Primera sessió privada.

A las 3: Exercicis pràctichs en la execució del cant pla.

A las 5 y mitja: Primer concert d'orga y de cant a la Catedral.

Divendres, 18 d'Agost.

A las 8: Missa pontifical. Missa *Gaudeamus*. Kyrie *de Beata*.

A las 9: Segona sessió pública.

A las 10 y mitja: Segona sessió privada.

A las 3: Exercicis pràctichs.

A las 5 y mitja: Segon concert a la Catedral.

Dissabte, 19 d'Agost.

A las 8: Requiem solemne a la Catedral.

A las 9: Tercera sessió privada.

A las 11: Tercera sessió pública y clausura.

FESTAS Y CONCERTS

Festa Nacional Catalana.—Per acort de todas las associacions patrióticas, artísticas, científicas y d'ensenyansa que constitueixen el moviment nacionalista català, s'instituhí la «Festa Nacional Catalana» en la diada del Corpus, en remembransa de la memorable jornada dita *Corpus de sang* del any 1640.

L'ORFEO CATALÀ, en representació dels orfeons de Catalunya, formà en la Comissió organitzadora junt ab altrás prestigiosas entitats en representació dels distints elements que integran las activitats restauradoras de l'ànima nacional de Catalunya.

La festa, que pot reputarse una de las més solemnes que s'han celebrat, tingué lloch el día 22 del mes passat, diada del *Corpus Christi*, en els passeigs del Desert del vehí poble de Sarrià.

Pera aquest acte fou encarregada al nostre

mestre Lluís Millet la composició del himne que havien de cantar els noys de totes les escoles y orfeons catalans, sobre lletra del mestre en Gay Saber En Francesch Matheu.

Pel caràcter de la nostra REVISTA, y en atenció a la nodrida informació que ha vist la llum en la premsa diària, ens limitarem a fer constar la presència de l'ORFEÓ CATALÀ, ab les seves seccions corals y la senyera alsada, en tant patriòtica festa, sense fer ressenya exacta y detallada de la mateixa.

L'arribada de l'ORFEÓ CATALÀ fou saludada ab forts aplaudiments, lo mateix que la dels demés orfeons que hi assistiren, anant tots a ocupar el lloch que 'ls estava destinat.

Per ordre correlatiu, comensaren els orfeons y associacions corals infantils a cantar el seu cant de la senyera.

Després, reunits tots els noys de les escoles catalanes y orfeons, dirigits pel mestre Millet, varen cantar l'himne, que fou xardorosament aplaudit y ovacionat pels milers d'ànimes que omplian tot lo ample dels passeigs.

Varen cantar l'himne, com hem dit, nens del Col·legi de Sant Jordi, Escola Mossèn Cinto, Escola de nenes de Santa Eulària, Escola dels Sants Just y Pastor, Col·legi Català, Escoles del Centre Català del Poblet, del Ateneu Obrer del Districte Segon, del Ateneu del Districte Quart, Escola Catalana del carrer de Montcada, Col·legi de Montserrat, de nenes, y algun altre que no recordem, ademés de les seccions corals de noys de tots els orfeons.

Finalment, tots els orfeons reunits, baix la batuta del mestre Millet, varen cantar *Els Segadors*.

Recordem, entre altres entitats corals, la presència de les següents, ab les seves corresponents senyeras:

Orfeó Canigó, Orfeó de Sans, Orfeó Nova Catalunya, Orfeó Gracienc, Orfeó Manresà, Orfeó de la Espluga, Schola Orpheonica, Orfeó Caneñenç, Chor infantil del Poble Sec, Societat coral «L'Eco de Catalunya» de Sant Andreu de Palomar, l'ORFEÓ CATALÀ y altres.

La «Festa Nacional Catalana» d'enguany revestí'l caràcter d'una veritable solemnitat y fou una palesa mostra de la robusta creixensa de l'esperit patriòtic y artístic de la nostra terra.

Festival.—En concepte de número de les Festes de Juny, el mestre Nicolau va rebre l'encàrrec d'organisar un festival artístic al Palau de Bellas Arts pera'l dia 26 del passat Juny, el qual tingué lloch davant d'una nombrosa concurrència, ab la cooperació de la Banda Municipal, alumnes de la Escola Municipal de Música y l'ORFEÓ CATALÀ.

El festival estava dividit en tres parts, essent la primera a càrrec de la Banda Municipal, la qual executà, baix la direcció del mestre Sadurní, *Eva*, de Massenet, essent aplaudida ab forsa justícia.

L'ORFEÓ CATALÀ, dirigit per En Lluís Millet, cantà la *Pregaria* de la trilogia *Catalonia*, del mestre Garcia Robles; *Don Joan y Don Ramon*, del mestre En Felip Pedrell; *La mort de la Nuvia y Els Tres tambors*, d'En Lambert, que foren repetidas a instancies del auditori, y *Captant*, del mestre Nicolau, que fou ovacionat ab insistència.

En la tercera part del programa hi figurava un *Minuetlo* de Haendel, executat pel conjunt instrumental de la Escola Municipal, *L'Angel de la Són y Cansó d'Abril*, d'En Lamote, y *La Verge bressant*, de César Franck, cantadas per les senyoretas alumnes de la dita Escola, finalisant aquesta part del programa ab la *Patria Nova*, de Grieg, pel conjunt coral y instrumental de la Escola, ORFEÓ CATALÀ y Banda Municipal, fent el solo el bariton senyor Navarro.

La execució d'aquesta obra fou extraordinàriament aplaudida, tenintse de repetir.

Concerts.—El dissabte dia 8 del corrent se repetí en el Palau de Bellas Arts el Festival-concert que's donà ab motiu de les Festes de Juny, aquest cop en honor de la esquadra anglesa vinguda a nostra ciutat.

S'executà'l mateix programa que la primera vegada, ab la cooperació dels elements vocals y instrumentals de la Escola Municipal de Música, Banda Municipal y ORFEÓ CATALÀ.

L'almirall y oficialitat de l'esquadra anglesa escoltaren ab delectansa'l concert, haventse fixat molt especialment l'almirall en els aires de les nostras cançons populars, que al marí anglès li recordaren les populars irlandesas.

L'endemà diumenge, a la nit, en la casa-torra que'l senyor J. Bertrand posseheix a Sant Gervasi, l'ORFEÓ CATALÀ, sollicitat per dit senyor, donà un concert en honor del esmentat almirall y de la alta oficialitat de la esquadra anglesa, al objecte de ferli conèixer altres diferents composicions del repertori de l'ORFEÓ.

Durant la vetllada se cantà'l següent triat programa: *Lo Cant de la Senyera*, Millet; *Els dos camins* (popular); *Montanyas regaladas*, Sancho Marraco; *La Gata y en Belitre*, Pujol; *Lo Rossinyol*, Mas y Serracant; *Lo Soldat y la Donzella* (popular); *La Mort de l'Escolà*, Nicolau; *Negra Sombra*, Montes; *Los Xiquets de Valls*, Clavé; *Lo Mestre* (popular); *Aucellada*, Jannequin.

Els inglesos aplaudiren totes las composicions,

y prodigaren alabansas als nostres choristas y al mestre.

Acabat el concert, en obsequi als marins estrangers, se ballaren, com a mostra de las dansas populars de Catalunya, la sardana, la esquerrana y la dansa de Castelltersol, que foren molt celebradas pels inglesos, els quals se n'anaren forsa satisfets y agradats de la vetllada que se'ls dedicà.

BARCELONA

Associació Wagneriana. — Las duas sessions de fi de curs han sigut dedicadas a l'audició completa del primer quadre del tercer acte d'*Els Mestres Cantaires de Nurenberg*, cantada per la senyoreta Puig, senyora Dachs y senyors Bosch, Parés, Boadella y Mullor; audició completa del pròlech de *La posta dels Deus*, a càrrech de las senyoretas Marcé, Puig, D'Essern, senyora Dachs y senyor Colomé; y escena final de *Siegfried*, pels esmentats senyoreta Marcé y senyor Colomé. Las tres obras de Wagner han sigut interpretadas baix la direcció del mestre Domènech y Espanyol y foren molt ben rebudas per l'escullit auditori, que premià als artistes ab xardorosos aplaudiments.

Círcol Musical Bohemi. — El concert octau de la quarta serie va celebrarse'l dia 8 del present mes ab èxit semblant als precedents. S'hi executaren algunas de las obras de conjunt que més favor havian obtingut en las sessions anteriors, y com a solistas s'hi feren aplaudir el notable violoncelista senyor Sanchez Carrera en un *Nocturn* d'en Lamote de Grignon y altra pessa d'Offenbach, y els joves artistes senyors Créixams, Santamaria y Salvadó.

L'Eco de Catalunya. — Aquesta simpàtica associació, qual importancia va sempre creixent, s'ha instalat fa poch en local propi, independent, ab gran sala d'ensaigs y un pati hont hi celebrà la vetllada inaugural.

La concurrencia era nombrosa, y entre ella hi havian families ben distingidas d'aquella barriada que són protectoras de l'esmentada societat.

Dirigits pel mestre En Joseph M.ª Comella, varen cantar ab molta justesa y afinació: la secció d'homes, *De bon mali* y *Els Pescadors*, d'en Clavé; *L'Emigrant*, d'en Vives, y el *Brindis del Rbin*, de

Mendelssohn; la secció de noys cantà *Las tres flors*, *A ple sol* y *Plovent*. En conjunt, varen cantar el *Fum, fum, fum* y *L'Eco Sagrat*. La concurrencia va aplaudirlos durant tota la vetllada.

Societat Coral «Euterpe». — Els segon y tercer concerts de la present temporada s'han vist afavorits, com de costum, per extraordinaria gentada. Todas las pessas inscrites en abdós programas alcan-saren bon aculliment, y d'una manera especial las composicions de conjunt *A la Musa Catalana*, de C. Ribera; *Catalunya*, de Martinez Imbert; *La Farigola*, de Borràs de Palau, y las més notables de Clavé. Aixis mateix mereixen consignarse duas melodias catalanas originals del mestre director de la societat, senyor Goberna, que cantà el bariton senyor Parés ab exquisit gust, y *L'herba del amor*, del mateix mestre, que fou molt alabada y's tingué de repetir.

Entre las pessas que tocà la orquesta recordem el preludi de *Lobengrin* y la hermosa aria en do de Bach, pera instruments d'arquet.

La mateixa societat celebrà'l dia 18 de Juny, en son hostatge social, un concert extraordinari baix la direcció del mestre Goberna, cooperanthi la professora senyoreta Jovita Compte, els artistes senyors Parés y Cortada y el jove pianista Joan Gibert.

El programa era nodrit y ben triat, ab bonas mostrars de música coral de Clavé, Candi, Goberna y Borràs de Palau y obras pianísticas de Beethoven, Chopin y Liszt, a més de las melodias *La Cegueta* y *La Rosa marcida*, d'en Goberna, que ja havem senyalat abans.

La festa resultà agradable en extrem, fentse acceadors als aplaudiments del auditori tots els artistes que en ella hi prengueren part. Solament fou de lamentar que, tractantse d'una festa tant catalana, els programas fossin escrits en llengua forastera.

Sala Mercè. — En aquest tant freqüentat local, qual direcció s'esmera cada dia més en la presentació artistica dels seus programas, s'ha estrenat un nou quadre plàstich musical, felis interpretació de la cansó popular *La Mare de Déu, quan era xiqueta*. Lo mateix el decorat, d'una eutonació exquisida, degut als reputats pintors senyors Moragas y Alarma, que la música, glosa de la tant coneguda cansó, armonisada ab delicadesa y saber pel llorejat compositor En Joan B. Lambert, produheixen un efecte dels més sugestius y despertan al espectador el sentiment y la emoció més viva.

Després de las pel·luculas íntimas d'artistas y literats en el moment d'exercir el seu art, entre las

quals hi han figurat ja'ls eminents pianistas Vidiella y Malats, l'ORFEÓ CATALÀ y son director En Lluís Millet, el quadro plàstich musical que acaba d'estrenarse pot considerarse com el número més interessant de quants dintre aquell genre avuy se veuen en las salas més afavoridas.

Gran Teatre del Liceu.— El director de la empresa senyor Bernis ha notificat desde Milà que pera la pròxima temporada del Liceu de Barcelona té escripturats fins avuy els següents artistes:

Mestre, Eduart Mascheroni. — Substitut, Joan Bossa. — Mestre de chors, Nicolau Jurilli. — Tenors: Francesch Marconi, Miquel Mariacher, Amadeu Bassi, Emili Perea. — Baritons: Mario Sammarco, Enrich Nani, Lluís Baldassari. — Baixos: Paul Fournets, Joseph Torres de Luna, Ricard Berardini. — Sopranos: Emma Carelli, Amelia Talexis, Fausta Labia. — Mezzo-sopranos: Virginia Guerrini, Nini Frascani.

Concerts.— El «Círcol Barcelonès» va celebrar el dia 17 del mes passat un triat concert de música de camera, qual programa comprenia las obras següents: quartet en *sol major*, de Mozart; altre en *la menor*, de Schumann, y las sonatas de Beethoven, en *mi bemol*, pera piano; de Grieg, en *fa major*, pera violi y piano, y de Saint-Saëns, en *do major*, pera violi y piano.

Aquestas obras foren interpretadas pel quintet de la «Asociación Musical», compost dels senyors Sabater, Lopez Naguil, Lopez Casals, Ribas y Raventós, artistes dels quals ens hem ocupat ja ablogi en distintas ocasions.

Al local de Novetats que ocupa la «Asociació de Cassadors de Barcelona» s'hi donà un concert organísat per la propia societat, en el qual s'executaren variadas composicions de Scarlatti, Raff, Paderewsky, Sauer, Costa, Verdi y altres autors, desempenyadas per la senyoreta Viola y'ls senyors Tintorer, Bofarull y Jover.

El públich ne sortí molt complagut.

Dos joves artistes que comensan ab bon èxit la seva carrera, els senyors Constants y Espiell, se feren sentir el diumenge 2 de Juliol a la sala d'espectacles del «Niu Guerrer», executant música de violi y piano de Beethoven, Chopin, Paderewsky, Sarasate y altres mestres, que aplaudí en gran la concurrència allí reunida.

El dia de Sant Joan, l'esbart cantayre «Novell Planter», que dirigeix en Flos y Calcat, dedicà un concert a la «Joventut Autonomista de Gracia», fent sentir las mellors composicions del seu repertori, y per primera vegada, cantat per dit chor, la cansó escolar *Los mals companys*, del recull d'en

Lambert, que fou premiat en la «Festa de la Música Catalana» d'enguany, y l'*Himne* d'en Millet escrit expressament pera la primera «Festa Nacional Catalana». Els forts y incessants aplaudiments del públich obligaren al «Novell Planter» a repetir bon nombre de cansons.

La «Schola Orpheonica», baix la batuta d'En Arthur Marcet, també se deixà sentir en una vetllada que tingué lloch al Ateneu Obrer del tercer districte, essent molt aplaudidas totas las obras que cantà. Entre ellas hi havia *L'Emigrant*, d'en Vives; *Follías*, d'en Garcia Robles, y altrás dels aplaudits compositors de la terra Mas y Serracant, Borràs de Palau, etc.

Capella de Música de Sant Felip Neri.— El dia 29 de Maig se celebrà a l'iglesia de Sant Joseph de la Montanya'l cap-d'any de la mort del jove En Joan Cucurella y Martínez (A. C. S.), cantanthi aquesta Capella'l *Requiem a quatre veus*, de Victoria, y durant las missas, *Responsoris* de Palestrina y *Cansons espirituals* de Bordes y Millet.

El dia 19 de Juny tingué lloch la cerimonia de professar al convent del Bon Pastor la senyoreta Na Felipa de Sarriera y de Bassa, assistint a dit solemne acte la Capella, que cantà la festiva missa de Roland de Lassus, *Puisque j'ay perdu*, y el *Te-Deum* de Comella; el següent dia, ab ocasió de cantar sa Primera Missa Mossèn Joan Mesclans y Xarau al oratori particular de la hermosa torra «Las Eurs», propietat de la distingida familia Gallart, aquesta Capella cantà la mateixa missa abans dita; al Ofertori, el responsori de Victoria *Caligaverunt oculi mei*, acabant ab el *Te-Deum*.

El dia 21 digué sa Primera Missa Mossèn Joseph Arderiu y Balet a l'iglesia del Sagrat Cor (Jesuitas), apadrinant al nou celebrant els senyors Barons de Quadras. Aquesta Capella, baix la direcció del mestre Millet, cantà ab gran nombre de veus la grandiosa Missa del Papa Marcello, de Palestrina, el motet *Adoramus te Christe*, del mateix autor, y el *Te-Deum* de Comella.

El dia de Sant Joan cantà per primera vegada Missa a l'iglesia de Sant Felip Neri, Mossèn Joseph Morera y Puigdellivol, y la Capella interpretà la Missa *O quam gloriosum*, de Victoria, *Ave verum*, de Mozart, y *Te-Deum*.

El diumenge (infra-octava) de Corpus, en que l'iglesia de Sant Felip Neri celebra dita festa, se cantà la Missa de Roland de Lassus; al Ofertori se cantà per primera vegada el motet de Victoria *O quam gloriosum*, que recorda'ls principals motius de la Missa de Gloria, del mateix mestre; durant la professó, els motets *Adoramus*, de Palestrina y *Ave verum*, de Pres, acabant ab el *Tantum ergo* y

Genitori, de Victoria, a la reserva del Santíssim.

El dia 29, diada de Sant Pere, la Capella feu una excursió a Olesa per celebrarshi a la parroquia de dita vila la Festa Major del Sagrat Cor. A las deu del matí cantà la *Missa del Papa Marcello*, de Palestrina; al Ofertori, *Adoramus*, del mateix, y per la tarda, el *Trissagi al Santíssim*, de Comella; *Ave verum*, de Mozart, y *Aconsolem a Jesús*, de Millet. Mentres la professó recorregué alguns carrers, la secció d'homes cantà l'*Ave Maria* de Victoria, y finalisà la funció ab el *Tantum ergo* de Samuel.

L'últim dia del mes celebrà a la parroquia de Santa Madrona (la Nova) sa Primera Missa Mossèn Angel Ribas y Julià, cantant la Capella la missa *O quam gloriosum* y el nou motet *O quam gloriosum*, de Victoria, acabant ab el *Te-Deum* de Comella.

Tots els *Introits*, *Graduals* y *Postcomunió* dels *Oficis* més amunt indicats, han sigut cantats a cant gregorià, segons el *Liber Gradualis* dels reverents PP. Benedictins de Solesmes.

Orfeó de Blanes.—En obsequi als seus socis, aquesta Associació choral, que honra la població del seu nom, organisà una vetllada artística'l dia 10 del passat mes.

Baix la intel·ligenta direcció del mestre N'Emili Mestre executà l'«Orfeó de Blanes» un triat programa, cantant per primera vegada *Fadrinels de Sant Boy*, Millet; *Los Tres tambors*, Vives; y *La Brema*, Clavé; executantse, ademés, altres obras de Brunet, Haydn, Mestres y Ventura, conquistant en la execució del notable programa molts y ben merecuts aplaudiments en premi a la bona tasca dels entusiastes cantors de l'«Orfeó de Blanes» y del seu distingit director.

Orfeó Vendrellench.—Aquest Orfeó, del que ja'ns en ocupàrem en el passat número d'aquesta REVISTA, donant compte d'un notable concert que donà a Vilafranca del Penadès, organisà un altre concert de beneficència en el local del «Casino Circo» del Vendrell, el dia 18 del passat mes de Juny, executant un triat programa.

Pera posar de relleu la importància d'aquest nou acte de l'«Orfeó Vendrellench», n'hi haurà prou en fer notar que s'executaren obras de Nicolau, Mas y Serracant, Grieg, Mozart, Dalcroze, Victoria, Lamote, Pujol, Millet y altres, lluhint l'Orfeó, en la execució de las composicions dels esmentats autors, las qualitats que ja hem tingut ocasió de reconèixerli en altres ocasions.

Gerona.—La Missa d'Àngels, original del reverent Mossèn Rué, que en poch temps ha lograt un

aculliment forsa falaguer pera son autor, va ser cantada en la diada de Corpus en bon nombre de col·legis y pensionats, y a més en el Seminari, obtenint per tot arreu una interpretació notable.

Tarrassa.—Ab motiu de la Festa Major, el dia 3 de Juliol, al matí, la secció choral de l'Agrupació Regionalista donà al Teatre Principal un concert baix la direcció del Mtre. Llongueras, cantant el següent programa:

Cant dels joves, *Montanyas del Canigó*, *El mal cassador*, *Himne del arbre fruiter*, *Primavera eterna*, *Príncep d'amor*, *L'Aufàbrega*, *L'amor ha pres ma vida*, *Cansó del Cassador*, *Cansó de l'averna*, *Chor d'àngels*, *La Verema*, dels mestres Morera, Bach, Llongueras, Palestrina, Mendelssohn, Schubert y Lassus.

El nombrós públich que omplia la sala premià ab son aplaudiment la excelenta execució de las pessas, duas de las quals se cantaren per primera vegada, l'*Himne del arbre fruiter*, d'en Morera, y *L'Aufàbrega*, d'en Llongueras. Algunas obras varen ser repetidas a vivas instancias del auditori, y fóra de programa se cantaren, ademés, *Els Pescadors*, d'en Clavé, y *Els Segadors*, que foren aclamats per tot el públich.

A la tarda del mateix dia, la orquesta «Unión Filarmónica» de Barcelona, que dirigeix el mestre D. Agustí Torelló, donà un gran concert en el Casino del Comers, executant un triat programa compost d'obras de Bach, Haydn, Berlioz, Wagner, Saint-Saëns, Guiraud y Thomas.

No menys interessant fou el concert del dia següent, en el qual se distingiren els solistas senyors Meriz y Torelló (Antoni), en la interpretació del *Capricho vasco*, de Sarasate, y del *Concert de contrabaix*, de Bottesini, respectivament. En el mateix programa hi figurava una pesa orquestal del mestre Torelló sobre motius catalans, a més del preludi de *Lohengrin*, de Wagner.

BRUXELAS.—L'altre dia varen enterrar aquí a n'en Leon Jouret, professor de conjunt vocal d'aquest Conservatori. Tots els que han passat per aquest establiment musical coneixian perfectament a n'aquell molt distingit músich. Era una especie de *Papu...* que no feya gens de por, al contrari. Pobre Jouret! Pensant en ell, quants y quants músichs que jo coneix sentiràn allà al bell fons de l'àni-

ma l'amarch pessigolleig del remordiment! Perquè, es necessari confessarho, tots l'havíem fet enfadar un xich a n'aquell bon senyor! Tothom ho sab: a la classe del pobre Jouret, a n'aquella classe de conjunt vocal, en la que tots els instrumentistes estaven obligats d'assistir y que tant interessant hauria pogut resultar, puig ademés d'aquells reculls publicats per en Gevaert, s'hi cantaven bellas pàgines de Bach, Victoria, Palestrina, etc.; a n'aquella classe, ho repeixo, tothom hi anava ab l'únich y molt poch noble objecte de fer cremar a n'en Jouret. Y com s'ho prenía'l pobre home! Encara sembla que'l veig ab el seu etern macferlan, que no deixava may (ni al pich de l'istiu), ab aquell barret de copa (un xich arcaich), que tampoch deixava may (ni al pich de l'istiu), y ab aquella testa, bastant ferrenya, de mosqueter retirat.

Enfront dels seus deixebles en Jouret era, o'l feyan ser, quasi intractable. Fora del Conservatori, diuen (puig jo l'havia tractat molt poch) que era agradabilíssim y fins ple d'esprit.

Com artista es precis fer constar que En Jouret era un professor notabilíssim. Ningú com ell pera preparar aquells chors que anavan com una seda, y que després, públicament, en Gevaert dirigia.

També s'havia ocupat de composició musical. En sa juvenesa escrigué'l *Tricorne enchanté* y *Quentin Metsys*. Ha escrit, també, una *Cantata* pera l'inauguració d'un monument a Ath; chors pera l'*Esther*, de Racine; un recull de melodies (alguna d'ellas devinguda popular); moltes composicions chorals; y, en fi, una molt interessant col·lecció de cançons populars de la seva terra, molt ben armonizadas.

En Jouret nasqué a Ath l'any 1828, y ha mort aquí'l dia 7 de Juny.

Descansi en pau el molt distingit y molt popular professor d'aquest Conservatori.

A Spa s'ha efectuat aquests dias un concurs d'òpera *patriòtica* (?).

Ha guanyat el premi *Franchimont*, òpera en dos actes, lletra y música d'en Pau Lagye.

El jurat, presidit pel mestre Huberti, era compost, ademés, per en Sylvain Dupuis, Leon Dubois, Kéfer y Rasse, tots molt coneguts aquí. — X.

PARÍS.—Durant el mes de Juny, a París, la furia musical minva ràpidament y la *saison* s'acaba. No obstant, encara hem pogut sentir bona música, a la «Société J. S. Bach», per exemple, que en sos dos darrers concerts ha sabut triar entre las més bellas creacions del sublim cantor de Leipzig.

En Nikisch ha tornat a compartir ab en Colonne la responsabilitat de fer marxar pel bon camí una orquesta... independent, y fins ha tingut el gust de posarse al servey d'en Kubelik, qui no ha pogut resistir la temptació de tornar a París pera ferse ova-cionar per un públich delirant.

En el Teatre Sarah Bernhardt ha actuat durant

prop de dos mesos una companyia d'òpera italiana importada per l'editor Sonzogno pera fer propaganda mercantil. *Adriana Lecouvreur*, *Siberia*, *Fedora*, *Amico Fritz*, *Zaza*, *Andrea Chénier*... Fins *Chopin*, un mosaich fet ab las romànticas melodies del mestre, que, per dignitat, renuncio a descriure. Ademés, tindria de ferho segons referencies. De las demés, sols s'ha salvat *Siberia*, que diuen si té escenas dramàtiques molt intenses, y las restants han acreditat un cop més la buydor y mala lley de procediments de la titulada escola italiana moderna. No obstant, la campanya ha sigut brillantíssima, si's judica per la concurrencia distingida que l'ha apoyada ab una fe y un entusiasme dignes de mellor causa. Al costat de las obras esmentadas, ¡quina agra-desca facilitat y quina frescor d'inspiració'ns hauria revelat *Il barbiere di Siviglia*, si'ls artistes encarregats de cantarlo no l'haguessin desfigurat llástimosament! Que'm perdonin els entesos en música que consideran un dever ineludible denigrar sens pietat un *chef d'œuvre* de la comedia musical.

Certament no's pot proposar com un model d'aquest genre *Chérubin*, «comédie chantée» de Massenet, que l'Opera Comica ens ha donat abans de tancar sas portas. Aquesta obra venia precedida d'un gran èxit a Monte-Carlo, ahont fou representada per primera vegada pel mes de Febrer; però la desilusió ha sigut completa... pels que encara creuen en En Massenet. Sobre un llibret insubstantial, l'home hi ha aplicat la música més inútil del món, y de tant voler ser graciós y lleuger ha caigut en la més gran vulgaritat. Sols han salvat l'obra artistes com Mary Garden, Marguerite Carré y en Fugère, que hi han esmersat molt talent. El públich, retret. Veritat que la temperatura no invita a tancar-se prop de quatre horas en una estufa pera sentir cosas tant poch apreciables.

En efecte, a París la calor ja apreta fort: un home se sent tot decandit després de tants llarchs mesos de ciutat. Sort que's preveu el terme d'aquesta vida artificial y es pressent el camp, l'aire, el cel... Per ma part, ja anyoro'l Montseny, el Pireneu, la cansó, el ballet. . Abans de deixar aquesta vila febrós y agitada, giro la vista enrera y contemplo'ls misteris de l'Art que m'han sigut revelats a París. Jo voldria fer un resum de l'any musical transcorregut, més potser, al repassarlo detalladament en ma memoria, el resultat no fóra massa falaguer pera l'Art francès modern; potser em semblaria que darrera certs procediments y combinacions que a primera vista sedueixen, s'hi amagan molts cops un orgullós afany d'originalitat y una trista esterilitat d'inspiració, trobant, per consegüent, en la música del dia, més artifici que sinceritat; potser em semblaria que lo *snobisme* es una epidemia cada dia més extesa y encomanadissa; potser fins descobriria que aquí'l nacionalisme y la política tenen estret parentiu ab las solfas... Y qui sab si'm tindria de penedir d'haver sigut algun cop l'home del dia que surt de polla-guera davant d'unas series decadents d'escalas de

tons y sent, en cambi, son cor aixut davant de certes creacions immortals dels grans mestres.

Sembla que vull acabar aquestas pobras correspondencias ab una nota d'escepticisme, però'm calia esbravar un xich: pensin que a París he arribat a sentir discutir l'ignocència melòdica de *Don Giovanni* y la pobresa rítmica del *scherzo* de la *Novena Simfonia*!

Però, deixem aquestas miserias, y pensem novament en el Montseny, el Pireneu, la cansó, el ballet... — VICENTS M.^a DE GIBERT.

El Organista Litúrgico Español. *Selección de composiciones de organistas clásicos españoles, precedida de Avisos y Prácticas para el uso y empleo del Organo litúrgico, conforme a las prescripciones del Motu Proprio y a las tradiciones de la escuela clásica de órgano española, escogida y comentada por FÉLIX PEDRELL.* — Barcelona, Vidal Llimona y Boceta.

Ab la llarga explicació de la portada se pot dir que n'hi ha prou pera saber l'importancia, contingut y tendencias d'aquest volum, garantísat tot per la firma del mestre Pedrell, el vident y iniciador de la música religiosa a Espanya.

Com se veu en el titol y subtítols, la obra consta de part teòrica y part pràctica. La part teòrica es interessantíssima tot y essent molt compendiada: parla del instrument, dels estudis especials y obligacions del organista, de las principals escoles de orga, de las primitives y principals formas de la música de dit instrument, de las formas tradicionals y característiques de la escola espanyola, de las formas modernes, del acompanyament del cant gregorià, etc., tot ab aquell saber y erudició del mestre que tots devem venerar.

La part pràctica es importantíssima, ja que conté notables composicions d'alguns dels més renomats organistas espanyols. Són aquests Bermudo y Cabezon, del segle XVI, un autor desconegut de la mateixa época, y Joan Moreno, Joan Cabanillas, Joseph Elias, Ojinaga y Antoni Soler, del segle XVIII.

Totas las composicions del volum descobreixen una escola notable d'orga a Espanya, que fins ara ha sigut generalment desconeguda, y un al recórrer aquestas obras d'escriptura tant interessant y de formas tant seriosas, queda admirat y pensa en els tresors que encara deuen quedar enterrats en els arxius polsosos de nostras iglesias.

A nostres organistas els toca ara aprofitarse de las ensenyansas dels seus predecessors y estimular així la continuació de la publicació d'obras semblants pera honra y profit de tots. — LL. M.

JOSEPH M.ª COGUL. — **Cansons Catalanas**, llorejadas en la primera «Festa de la Música Catalana». — Barcelona: R. Ribas.

No cal pas ferne la presentació d'aquestas melodias. Tothom sab quant agradosas foren al públich que las escoltà l'any passat en la «Festa de la Música Catalana»; tothom recorda'ls llarchs picaments que aculliren sa execució. Emperò, encara que conegudas y estimadas pel públich, no havian alcansat encara la divulgació que era de desitjar, perquè son autor no's decidia a publicarlas. Ara ho ha fet, y estem certs que'ls aymants de la música de la terra ho agrahiran. Vingan cansons d'ayre ben nostre com las de Mossèn Cogul; vingan cansons que, boy inspirant-se en els cants del poble, portin l'empremta de l'inspiració personal de son autor, y l'art musical català pendrà volada y nostra personalitat artistica s'afermarà més cada dia.

WATTER NIEMANN: **Musik und Musiker des 19 Jahrhunderts bis zur Gegenwart in 20 farbigen Tafeln dargestellt.** — Leipzig, Bartholf Senff, 1905.

Ja ho diu en Niemann en el prefaci d'aquesta obra que ella no constituheix pas una historia de l'art musical al segle XIX. La serie de 20 quadros sintètics que la composan estan simplement destinats a servir de complement a las obras històriques, tot servintne de guia al llegidor.

La idea, encara que no nova, ja que són varis els ensaigs que del mateix genre s'han fet abans d'en Niemann, resulta forsa curiosa, consistint en la presentació dels compositors de tota Europa, en el segle XIX, agrupats per nacionalitats, per escoles o pels genres que han cultivat especialment. Aquestas agrupacions limitadas al curt espay d'un quadro sintètic, han de presentar las característiques de cada autor; l'any de sa naixensa; el de sa mort; genre de música que ha compost (balada, música choral religiosa y profana, òpera, drama musical, música *da camera*, piano, òpera còmica, cant, simfonia, música pera instruments solistas, etc., etc.), influencia d'un compositor o d'una escola sobre altre o altres compositors; títols de las obras dramàtiques més importants y data de sa primera representació; importancia històrica de cada compositor.

Com se veu, la tasca que's proposava en Niemann no era petita ni fàcil, y l'ha resolta ab una trassa extraordinaria, valentse de combinacions de

color, de caràcters de lletra de diferent tamany, de xifras, de signes convencionals, de disposicions enginyosíssimes per fi, que fan que la seva obra, que a la sola enumeració de son objectiu sembla que ha d'esser una mena de caos, resulti clara, senzilla y d'una comprensió tant fàcil que n'hi ha prou ab un estudi d'alguns minuts pera entendreho tot.

Naturalment que una obra de tal magnitud ha de tenir deficiències y omissions, y la d'en Niemann ne té. També es cert que moltes de las apreciacions d'aquest respecte a influències d'escoles y autors sobre altres escoles y altres autors, poden esser discutides. Més, ¿quina es l'obra de caràcter històric-crítich que no's trobi en aquest cas?

Cal, donchs, felicitar a n'en Niemann, que ha prestat un bon servey a la historia y crítica musicals.

El Jurat de la secció de música del Concurs pera la «Festa de la Bellesa», que ha organitzat el «Centre Català de Palafrugell», ha emès ja son veredict en la següent forma:

Premi de 400 pessetas, a la millor sardana pera cobla. Partit entre las sardanas núm. 46, *Eugenia*, lema «Ideal», y núm. 49, *Sardana llarga*, lema «Ti-ri-ri-ru. Na-ra-na-ra».

Premi de 400 pessetas, al millor aplech de cançons originals, estil genre popular: Núm. 27, *Cançons genre popular*, lema «De la terra».

Accésit a n'aquest premi (200 pessetas): Núm. 22, *Cançons*.

Felip Pedrell, Lluís Millet, Marian Vinyas.

Palafrugell, 10 de Juliol de 1905.

NOTA. — L'autor de las cançons distingidas ab l'accésit deurà acreditar ser tal enviant els vuit primers compassos de cada cansó.

Tenim la satisfacció de participar als nostres llegidors que ha resultat esser l'autor de la sardana *Eugenia* nostre estimat amic En Francesch Pujol, mestre del ORFEO CATALÀ y col·laborador de la REVISTA MUSICAL CATALANA, a qui endressem la més completa enhorabona.

Així mateix felicitem al llorejat compositor En Joan B. Lambert, del qual són originals las cançons estil genre popular premiadas.

En els Jochs Florals organitzats per la Societat Econòmica d'Amichs del País de Granada han obtingut distints premis els joves compositors catalans En Joan B. Lambert, per una *Gavota* pera quintet de corda; En Joseph Sancho Marraco, per un *Pre-*

iudi pera quintet ab piano, y En Benet Brandia, per un *Septet*.

Als tres endressem la nostra enhorabona.

El mestre Sadurní ha rebut del músich major de la banda del 57 de línia de Burdeus una fotografia seva, y una de tots els músichs, ab expressives dedicatòries.

Aquesta música es la que havia de venir per las festes de Juny, no haventho efectuat per haver rebut contra-ordre.

A l'Alcaldia s'ha rebut un número del *Journal Musical*, de París, en el que's fa grans elogis de la Banda Municipal de Barcelona, de la que diu que es de primer ordre.

La Junta Directiva de l'Associació Musical de Barcelona ha quedat formada, pera'l present curs, en la següent forma:

President, D. Manuel d'Urgellés Depares. — *Vice-president*, D. Joan Bta. Pellicer Cardona. — *Secretari*, D. Isidro Lloret Massaguer. — *Vice-secretari*, D. Carles Massó Golferichs. — *Comptador*, D. Ramon Martínez Gras. — *Tresorer*, D. Gumersindo Roig Prats. — *Bibliotecari*, D. Joseph Codol Ventura. — *Vocals*, D. Adolf Damians, D. Félix Espiell y D. Joaquim Planas Rosich. — *Vocal assessor*, D. Enrich Miralbell Carreras. — *Mestre director*, D. Joan Lamote de Grignon.

M. Théodore Dubois, que a la mort d'A. Thomas fou nomenat director del Conservatori de París, ha presentat la dimissió del seu càrrech, rompent ab la tradició dels seus predecessors, que conservaren l'honorós títol tot lo restant de la seva vida.

M. Dubois, durant els nou anys que ha exercit son important càrrech, sabé guanyar-se las simpatias de tothom per son valer y per son caràcter lleal y afable, però ferm també en las sevas decisions. Per lo mateix, ha sorprès molt la seva determinació d'abandonar tant alt lloch, que ha desempenyat ab un tacte y un saber rarament superats.

Pera suplir en sas funcions al distingit compositor, el Ministre de Bellas Arts acaba de nomenar al no menys il·lustre mestre M. Gabriel Fauré, qual reputació està prou solidada a Fransa y al extranger.

Encara que desde 1896 desempenyava M. Fauré una classe de composició en el mateix Conservatori, ell serà'l primer director que ha obtingut el càrrech sense haver cursat may en aquell establiment, ni haver sigut premi de Roma, ni compositor d'òperas, ni membre del Institut.

Nascut en 1845, En Gabriel Fauré estudià en la escola de Niedermeyer, baix la direcció dels mestres Dietsch y Saint-Saëns. Després d'haver obtingut diferents pllassas d'organista, entrà en la Madeleine de París, pera suplir en la gran orga a n'En Saint-Saëns, ocupant definitivament aquest lloch quan En Dubois passà a la direcció del Conservatori.

Las obras d'En Fauré són abundantes en tots els gèneres, però lo que ha cimentat la seva gloria es, sens cap dubte, la seva música de cambra, las sevas pessas de piano, y principalment las sevas melodias vocals.

Las duas representacions de *Parsifal* organizadas per la Wagner-Verein d'Amsterdam, els dias 20 y 22 de Juny passat, han obtingut un admirable triomf.

La *mise en scène*, las decoracions y els trajos, han sigut tant magnífichs com a Bayreuth mateix. Igualment admirable ha resultat la interpretació musical, a càrrech de Mme. Felia Litvinne y dels senyors Forchhammer, Breitenfeld, Blass, Kromer y Holm, baix la intel·ligent direcció del eminent mestre Henri Viotta.

No obstant las injustas protestas y amenassas que els amichs de la familia de Wagner havian formulat contra las esmentadas representacions de la obra capital de R. Wagner a Amsterdam, s'ha de confessar que raras vegadas la causa wagneriana ha sigut defensada ab més desinterès y preocupació artística.

El gasto de ditas representacions, que puja a 200,000 franchs, ha sigut satisfet en gran part per una persona aficionada molt coneguda en aquell país, y el restant per la Wagner-Verein d'Amsterdam.

A la Sala Bechstein, de Londres, tingué lloch el 5 de Juny un concert dedicat exclusivament a la música antiga. Entre altrás composicions s'executaren: la simfonia en *mi bemol*, de Haydn; el concert en *do menor*, de Mozart, pera piano y orquesta; la overtura de la òpera *Nina o la pazza per amore* (1789), de Paisiello, y la de *Stratonice*, de Méhul. Sembla que hi ha intenció de fer altres concerts similars, en vista del èxit que ha obtingut aquest.

A conseqüència dels successos desenrotllats últimament a Russia, ha sigut separat de la càtedra que despenyava en el Conservatori de Sant Petersburg, M. Rimsky-Korsakoff. Això ha produhit una protesta general entre'ls músichs y las personas il·lustradas, y'ls mestres Liadoff y Glazounoff han abandonat voluntariament els seus llocs com a demostració de simpatia vers l'eminent compositor. Com a resultat de tot això, Mr. Bernhard, director del Conservatori, ha dimitit, y la Societat Musical russa ha demanat a Liadoff y Glazounoff que tornessin a ocupar els llocs que havian deixat. Aquests hi han convingut ab la condició de que's deixi sense efecte la separació de Rimsky-Korsakoff, que se li donguin públicas satisfaccions y que's cambiï la manera com s'administra actualment el Conservatori. L'assumpte està encara pera resoldre.

Le Courrier Musical (Paris).

Núm. 13, 1.er Juliol 1905.

Un musicien Lyonnais au XVIIIe siècle: Jean-Marie Leclair le second et l'Académie de Lyon. L. de la Laurencie. — *Gabriel Fauré.* E. Vuillermoz. — *Les Festivals musicaux allemands.* P. de Stæklin.

Le Guide Musical (Bruxelles).

Núms. 28 y 29, 9 y 16 Juliol 1905.

Harpe diatonique et harpe chromatique. Robert Sand. — *L'histoire du piano.* Maubel. — *«Parsifal» a Amsterdam.* Cantel.

Le Ménestrel (Paris).

Núms. 25, 26, 27 y 28, 18 y 25 Juny y 2 y 9 Juliol 1905.

Le secret de Beethoven. R. Bouyer. — *Une belle oubliée du XVIIIe siècle.* Corona Schröter. A. Boutarel. — *Berlioziana.* J. Tiersot. — *L'Ame du Comédien.* D'Estrées.

Musica Sacra (Milano).

Núm. 6, Juny 1905.

Il Congresso di Torino. — *Organisti ed organari.* — *Bibliografia.*

Santa Cecilia (Bernal).

Núm. 3, Juny 1905.

La Música Sagrada y el Pueblo. — *R. Wagner y la Reforma de la Música Sagrada.* — *Las melodias gregorianas y el Gramófono.* P. de Sanctis, S. J. — *La Misa de Requiem de Esclava.* F. Ortiz.

Bibelot (Buenos Aires).

Núms. 50 y 51, 36 Maig y 15 Juny 1905.

La composición para piano. J. Vianna da Motta. — *De Paris.* J. André. — *Música Rusa.* — *Música Italiana.*

La Alhambra (Granada).

Núm. 174, 15 Juny 1905.

Las Escuelas de Música.

La Nuova Musica (Firenze).

Núm. 113, Maig 1905.

Su Emilio de Cavalieri. D. Alaleona. — *Note musicali romane.* A. R. Colombo. — *Le origini del Melodramma.* A. Ferreris.

Musica e Musicisti (Milano).

Núm. 6, 15 Juny 1905.

Casa di riposo per musicisti. — *La música al tribunale d'Igea.* Felice La Torre.

Rivista delle Riviste di Musica Sacra (Potenzapizza).

Núms. 4 y 5, Abril y Maig 1905.

La musica e l'educazione. A. Berrone. — *Il canto gregoriano fra il popolo.* Lo Re G. — *La festa dell'Ascensione.* P. Guerrini. — *Il canto e le sue regole. L'educazione della voce dei fanciulli.* G. Tebaldini. — *Oratori musicali.* R. P.

Monthly Musical Record.

Núm. 415, Juliol de 1905.

Algunas óperas olvidadas. — *«La Vestal»*, de Spontini, pel professor E. Prout (continuació.)

The Musical Times.

Juliol de 1905.

La catedral de Gloucester, per Dotted Crotchet. — *«Händel»*, per W. H. Cummings.